

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123215176
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123215176.2

Uznesenie

Mestský A. B. vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa mužského pohlavia, meno neurčené C., nar. XX.X.XXXX, toho času v Nemocnici Agel Košice – Šaca, a.s., so sídlom D. XX, B. - E., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa matky F. C., nar. X.X.XXXX, bytom G. X, H. a otca neuvedeného, na návrh navrhovateľov: G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom H. X, B. a G. G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom H. X, B., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa: meno neurčené C., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov G. H., nar. XX.X.XXXX a G. G. H., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom H. X, B..

II. Navrhovatelia G. H., nar. XX.X.XXXX a G. G. H., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom H. X, B. sú povinní počas trvania tohto neodkladného opatrenia vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa: meno neurčené C., nar. XX.X.XXXX v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pred Mestským súdom Košice pod sp. zn. 12P/97/2023.

odôvodnenie:

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 28.8.2023 sa navrhovatelia domáhali, aby súd neodkladným opatrením zveril maloleté dieťa meno neurčené Ratic, nar. XX.X.XXXX v I. J. B. – E. do ich spoločnej dočasnej náhradnej starostlivosti. Vo veci samej žiadali zveriť maloletého do ich starostlivosti ako budúcich osvojiteľov.

2. Navrhovatelia návrh odôvodnili tým, že manželstvo uzavreli dňa 18.10.2008, z ich manželstva nepochádzajú žiadne deti. Obidvaja túžia po kompletnej rodine, chcú svoju rodinu rozšíriť o ďalšieho člena, pomôcť dieťaťu, ktoré nemá domov. Odo dňa 12.12.2017 sú zapísaní ako žiadatelia v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi. Dňa 23.8.2023 im boli poskytnuté informácie o maloleťom dieťati, jeho zdravotnom stave a rodinnej anamnéze. Maloletý je zdravý. Maloletého sa matka zriekla, podpísala privolenie na osvojenie bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Otcovstvo k dieťaťu nie je určené. Navrhovatelia prejavili záujem dieťa navštíviť a osobne sa s ním zoznámiť. Dňa 23.8.2023 vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny súhlas na nadviazanie osobného vzťahu s dieťaťom. Dňa 24.8.2023 navrhovatelia navštívili maloletého na novorodeneckom oddelení I. J. B. – E. a návštevu zopakovali dňa 25.8.2023 a následne aj počas víkendu. Navrhovatelia sa spoločne zhodli, že majú záujem o prevzatie maloletého do náhradnej rodinnej starostlivosti, sú pripravení prijať dieťa do rodiny, chcú mu poskytnúť domov a možnosť vyrastať

v úplnej rodine. Dňa 25.8.2023 úrad vydal odporúčanie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti. Maloletý je v súčasnosti umiestnený na novorodeneckom oddelení I. J. B. – E., nemá zákonného zástupcu ani inú osobu, ktorá by po prepustení dieťaťa z nemocnice zabezpečovala starostlivosť o neho.

Navrhovatelia ďalej uviedli, že bývajú v 3 izbovom byte, ktorý majú v osobnom vlastníctve. Byt je účelne zariadený a je v ňom dostatok priestoru pre prijatie nového člena rodiny. Navrhovateľ pracuje ako vojak s čistým mesačným príjmom cca 2251 Eur a navrhovateľka pracuje v liečebno-výchovnom sanatóriu ako vychovávateľka s čistým mesačným príjmom cca 1242 Eur.

3. K návrhu navrhovateľa priložili rodný list maloletého dieťaťa meno neurčené C., z ktorého vyplýva, že maloletý sa narodil dňa XX.X.XXXX z matky F. C., nar. X.X.XXXX. Otec je v rodnom liste neuvedený. K návrhu taktiež priložili sobášny list, výpis z registra trestov, potvrdenia o príjme navrhovateľa a navrhovateľky, výpis z listu vlastníctva č. XXXXX, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 12.12.2017 o zapísaní navrhovateľov do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, súhlas k nadviazaniu osobného vzťahu s maloletým dieťaťom zo dňa 23.8.2023, potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti navrhovateľov a odporúčanie úradu k realizovaniu postupov smerujúcich k osvojeniu maloletého dieťaťa zo dňa 25.8.2023. Z predmetného odporúčania úradu vyplýva, že úrad má za to, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti navrhovateľov je v záujme maloletého dieťaťa, a preto odporúča realizovať postupy smerujúce k zvereniu maloletého do náhradnej rodinnej starostlivosti žiadateľov, vykonávanej formou osvojenia.

4. Súd sa podrobne oboznámil s návrhom navrhovateľov a s jeho prílohami, pričom zistil, že tvrdenia uvedené v návrhu zodpovedajú skutočnostiam vyplývajúcim z predložených listín.

5. Na tunajšom súde je pod sp.zn. 12P/93/2023 vedené konanie o osvojiteľnosti. Konanie nie je doposiaľ skončené, v konaní je nariadený termín pojednávania na deň 19.10.2023. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice podal dňa 18.8.2023 návrh na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa meno neurčené C., nar. XX.X.XXXX, pretože listom z I. J. B. – E. zo dňa 14.8.2023 im bolo doručené oznámenie o zrieknutí, so žiadosťou o realizáciu ďalšieho postupu. Dňa 15.8.2023 sa matka počas hospitalizácie v zdravotníckom zariadení svojho dieťaťa zriekla. Za prítomnosti dvoch svedkov podpísala vyhlásenie – privolenie na osvojenie dieťaťa bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Matka uviedla, že sa nachádza v zložitej situácii a o maloleté dieťa sa nemôže postarať. Matka po pôrode nechcela vedieť žiadne informácie o dieťati, pohlavie ani jeho zdravotný stav. Dieťaťu neurčila meno a nevybavila rodný list. Uviedla, že toto jej rozhodnutie je konečné, situáciu si dobre premyslela a je pevne rozhodnutá sa dieťaťa zrieknuť. Zo správy o zdravotnom stave dieťaťa zo dňa 16.8.2023 vyplýva, že maloleté dieťa sa narodilo dňa XX.X.XXXX cisárskym rezom záhlavím v 40. gest. týždni, Apgarovej skóre 10/10/10, pôrodná hmotnosť 3210 g, pôrodná dĺžka 49 cm. Pôrodná adaptácia primeraná. Dieťa je počas hospitalizácie čulé, kardiopulmonálne kompenzované, AS pravid. 140/min, stravu p.o. dobre toleruje, minimálny hmotnostný úbytok, prekonáva fyziologický ikterus, t.č. bez potreby liečby. Počas hospitalizácie budú realizované povinné skríningové vyšetrenia.

6. Dňa 6.9.2023 súd na novorodeneckom oddelení I. J. B. – E. telefonicky overil, že maloletý sa nachádza na novorodeneckom oddelení. Primár oddelenia uviedol, že maloletý je v dobrom klinickom stave a zo zdravotného hľadiska nič nebráni tomu, aby bol maloletý zo zdravotníckeho zariadenia prepustený.

7. Podľa čl. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

8. Podľa čl. 6 základných princípov CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

9. Podľa § 2 ods.1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 7 ods. 2 CMP v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom konania aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

18. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Podľa § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len ZoR) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je: a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“); b) pestúnska starostlivosť a; c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

21. Podľa § 54 ods. 1 ZoR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou

22. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, a ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť, keďže Civilný mimosporový poriadok ako osobitný právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

23. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného označenia tohto opatrenia ako neodkladného vyplýva, že podmienkou je predovšetkým nevyhnutnosť takéhoto opatrenia, teda, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. V konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania.

24. Súd mal z obsahu spisového materiálu preukázané, že maloleté dieťa mužského pohlavia, narodené dňa XX.X.XXXX na novorodeneckom oddelení I. J. B. - E. sa aj naďalej nachádza na novorodeneckom oddelení, pričom matka sa dieťaťa zriekla a podpísala vyhlásenie – prívolenie na osvojenie dieťaťa bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Navrhovatelia preukázali potrebu nariadenie neodkladného opatrenia nakoľko v prípade prepustenia maloletého z nemocnice nemá byť kde umiestnený a túto situáciu je nevyhnutné riešiť neodkladným opatrením. Navrhovatelia podľa názoru súdu v návrhu osvedčili, že majú záujem zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, k čomu majú vytvorené podmienky. Atribútom pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa je pokojné a stabilné domáce prostredie a predvídateľnosť jeho životných podmienok, pričom v tak útlom veku dieťaťa je nevyhnutná prítomnosť jednej, prípadne dvoch osôb v živote dieťaťa, na ktoré sa dieťa fixuje, ktorú stotožňuje s osobou matky, príp. otca. Zo vzťahu s touto osobou sa maloletému dieťaťu formuje aj vzťah k okoliu a k vonkajšiemu svetu. Je v záujme maloletého dieťaťa proces jeho zverenia do tejto starostlivosti skrátiť na čo najkratší možný časový úsek a zabezpečiť mu tak stabilné výchovné prostredie čím skôr. Uprednostnenie umiestnenia maloletého do osobnej starostlivosti pred starostlivosťou ústavnou bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na jeho vývoj, na pocit bezpečia, komfortu a formovanie si základnej väzby na „rodičov“ od najútlejšieho veku. S poukazom na uvedené dospel súd zohľadniac relevantné ustanovenia Zákona o rodine k záveru, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možno vyhovieť, nakoľko maloletý sa od narodenia nachádza v zdravotníckom zariadení, po prepustení z ktorého sa o neho nebudú starať jeho rodičia, keďže matka sa dieťaťa zriekla a otec je neuvedený. Preto súd zveril maloletého do dočasnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú oprávnení a povinní počas trvania tohto neodkladného opatrenia vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu. Súd má za to, že navrhovatelia sú ochotní a schopní sa o maloletého riadne starať, vytvoriť mu stabilné rodinné prostredie a zabezpečiť vhodné podmienky pre jeho zdravý vývoj, čo vyplýva aj z rozhodnutia o zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktoré osvedčuje spôsobilosť navrhovateľov vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť, s poukazom na to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili zvereniu dieťaťa do ich starostlivosti.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené, má súd za to, že je predovšetkým v záujme samotného maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v rodine, ktorá mu dokáže zabezpečiť potrebnú starostlivosť a vytvoriť mu pocit domova. Súd vychádzajúc z týchto skutočností a z potreby okamžitého zabezpečenia starostlivosti o maloletého po jeho prepustení z nemocnice, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a zároveň určil rozsah práv a povinností navrhovateľov voči maloletému dieťaťu, a to z toho dôvodu, že navrhovatelia budú mať maloletého vo svojej starostlivosti až do rozhodnutia súdu vo veci samej, pričom ide o osoby, ktoré voči dieťaťu zatiaľ žiadne práva nemali.

26. Súd v zmysle § 330 ods. 1 CSP súčasne určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti vedeného na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/97/2023.

27. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením, nakoľko súd nezistil dôvody nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).